

Promemoriorna:

1. Stärkt skydd i hyres- och arrendenämnder för hotade och förföljda personer och skärpt krav för ledamöter i nämnderna

2. Införande av en preklusionsregel i mål om ändring av hyresvillkor

(Ju2018/01132/DOM, Ju2019/00559/DOM)

Stärkt skydd i hyres- och arrendenämnder för hotade och förföljda personer och skärpt krav för ledamöter i nämnderna

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i promemorian. Journalistförbundets svar koncentreras till den del av promemorian som rör utökad sekretess. Den svenska offentlighetsprincipen är unik och en förutsättning för Journalistförbundets medlemmar att kunna bedriva undersökande journalistik. Den stora möjligheten till insyn bidrar till att minska korruption och maktmissbruk i Sverige och stärker på så sätt demokratin. Inskränkningar i offentlighetsprincipen är i huvudsak negativt och bör i största möjliga mån undvikas.

Idag gäller sekretess för en persons adressuppgifter om personen riskerar att utsättas för hot eller våld om uppgiften röjs. Hyres- och arrendenämnder är skyldiga att även registrera vilken fastighetsbeteckning fastigheten som personen bor på har. Någon möjlighet att neka utlämnande av

denna uppgift finns dock inte även om personen riskerar att utsättas för hot eller våld om uppgiften lämnas ut. Den som vill hota och förfölja en person kan använda sig av detta för att ta reda på var personen bor. Eftersom det bara finns åtta hyres- och arrendenämnder går det snabbt att ta reda på om en person förekommer i någon nämnds register och i så fall be att få ut uppgift om fastighetsbeteckningen. Med hjälp av fastighetsbeteckningen är det sedan lätt att ta reda på var personen bor. I promemorian föreslås att det ska införas en ny sekretessregel. Sekretessen för uppgifter om hotade och förföljda personer ska gälla för uppgift om fastighetsbeteckningar som förekommer hos hyres- och arrendenämnder eller hos domstolar efter att en nämnds beslut överklagats.

Som framgår av ovan anser Journalistförbundet att inskränkningar i offentlighetsprincipen generellt bör undvikas i största möjliga mån. Det finns dock flera anledningar till att utöka sekretessen i detta fall. För det första får det anses inkonsekvent att uppgifter om var hotade personer bor är sekretessbelagda i vissa fall när det gäller adressuppgifter, men inte in andra fall när det gäller fastighetsbeteckning. Syftet med bestämmelsen, det vill säga att bidra till att hotade och förföljda personer kan känna sig trygga i sina hem, får också anses väga tungt. Det handlar också om en relativt liten inskränkning av offentlighetsprincipen i jämförelse med andra ändringar av offentlighets- och sekretesslagen som regeringen genomfört på senare år. Även om fastighetsbeteckning kan vara en viktig uppgift vid journalistiska granskningar har Journalistförbundet, mot bakgrund av vad som framgår ovan, inget att erinra mot förslaget.

Införande av en preklusionsregel i mål om ändring av hyresvillkor

Journalistförbundet har tagit del av förslagen i promemorian Införande av en preklusionsregel i mål om ändring av hyresvillkor. Journalistförbundet vill tacka för inbjudan att lämna synpunkter på promemorian. Journalistförbundets avstår från att lämna synpunkter.

Ulrika Hyllert
Förbundsordförande
Journalistförbundet